

**ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
ΤΡΙΤΗ 29 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2026
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:
ΝΑΥΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ – ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΣΤΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑ – ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ**

**ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ**

ΘΕΜΑ Α

A1.

Πρόταση	Χαρακτηρισμός
α	Σωστό
β	Λάθος
γ	Λάθος
δ	Σωστό
ε	Λάθος

A2.

Αριθμός	Αντιστοίχιση
1	γ. Η επισκευή δεν είναι δυνατή στον τόπο του ατυχήματος και ούτε μπορεί να γίνει ρυμούλκηση του πλοίου σε επισκευαστική βάση ή να προσκομισθούν σε αυτό τα μέσα για την επισκευή του
2	δ. Βλάβη που δεν αποκαταστάθηκε άμεσα και απαίτησε χρήση ή αίτηση συνδρομής ρυμούλκησης
3	α. Συμβαίνει όταν ο πλοιοκτήτης δηλώσει στους ασφαλιστές ότι τους εγκαταλείπει το πλοίο για κάποιο συγκεκριμένο λόγο
4	ε. Κεφάλαιο II: Κατασκευή του πλοίου
5	β. Παράρτημα I: Ρύπανση από πετρέλαιο

Περисσεύει: στ. Υπάρχει όταν το πλοίο χάνεται ολοσχερώς μετά από προσάραξη σε αβαθή ή στις ακτές.

ΘΕΜΑ Β

B1.

α) Καθήκοντα Ηλεκτρολόγου:

- Εξασφαλίζει την καλή συντήρηση και ομαλή λειτουργία των ηλεκτρικών μηχανημάτων και εγκαταστάσεων παραγωγής και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και των συναφών δικτύων του πλοίου.
- Ενημερώνει έγκαιρα τον αρμόδιο Μηχανικό για κάθε ανωμαλία και εισηγείται τις απαιτούμενες ενέργειες, επισκευές ή αντικαταστάσεις.
- Συμμετέχει στις επισκευές των ηλεκτρικών εγκαταστάσεων και παρακολουθεί τις σχετικές εργασίες όταν αυτές εκτελούνται από συνεργείο.

- Μεριμνά για την επάρκεια, τη σωστή φύλαξη και την κατάσταση των οργάνων μετρήσεων και των συσσωρευτών που υπάγονται στην αρμοδιότητά του.
- Βρίσκεται στο μηχανοστάσιο κατά τον απόπλου και κατάπλου και γενικά όταν εκτελούνται χειρισμοί στην κύρια μηχανή, και παρακολουθεί τη λειτουργία των μέσων φορτοεκφόρτωσης του πλοίου.

β) Καθήκοντα Αντλιορώ:

- Μεριμνά για τον καθαρισμό, τον αερισμό και την τάξη του αντλιοστασίου, καθώς και για τη λίπανση, συντήρηση και ομαλή λειτουργία των αντλιών και των σχετικών εξαρτημάτων των δεξαμενών υγρού φορτίου ή έρματος.
- Συμμετέχει στις επισκευές αντλιών, βαλβίδων, επιστομίων, παρεμβυσμάτων, σωληνώσεων και γενικά του συγκροτήματος φορτοεκφόρτωσης.
- Χειρίζεται τις αντλίες κατά την πλήρωση, εκκένωση ή τον καθαρισμό των δεξαμενών υγρού φορτίου ή έρματος.
- Παρακολουθεί και ελέγχει τη στάθμη υγρών φορτίων ή έρματος και τα συστήματα θέρμανσης και πίεσης των δεξαμενών, ενημερώνοντας τους αρμόδιους αξιωματικούς.
- Λιπαίνει τα βαρούλκα και συμμετέχει στις εργασίες ανεφοδιασμού του πλοίου με καύσιμα.

B2.

α) Οι στόχοι της εταιρείας στο πλαίσιο του Κώδικα Ασφαλούς Διαχείρισης (ΚΑΔ) είναι:

- η παροχή ασφαλών πρακτικών κατά τη λειτουργία του πλοίου και ασφαλούς περιβάλλοντος εργασίας,
- η θέσπιση μέτρων προστασίας έναντι όλων των αναγνωρισμένων κινδύνων,
- η συνεχής βελτίωση των ικανοτήτων ασφαλούς διαχείρισης του προσωπικού ξηράς και πλοίου, περιλαμβανομένης της προετοιμασίας για καταστάσεις έκτακτης ανάγκης που σχετίζονται με την ασφάλεια και την προστασία του περιβάλλοντος.

β) Σύμφωνα με τη διατύπωση του σχολικού βιβλίου για το Παράρτημα V της MARPOL, μέσα σε ειδικές περιοχές:

- απαγορεύεται η απόρριψη όλων των ειδών απορριμμάτων, εκτός των τροφίμων,
- επιτρέπεται η απόρριψη υπολειμμάτων τροφίμων σε απόσταση μεγαλύτερη των 12 ν.μ. από την πλησιέστερη ακτή, είτε είναι κονιοποιημένα ή αλεσμένα είτε όχι.

ΘΕΜΑ Γ

Γ1.

α) Οι τροποποιήσεις της STCW 1995 που αφορούν την καταλληλότητα ασκήσεως καθηκόντων (fitness for duty) και τις ώρες ανάπαυσης προβλέπουν ότι:

- τα συστήματα φυλακών πρέπει να οργανώνονται έτσι ώστε η αποτελεσματικότητα του προσωπικού φυλακής να μην επηρεάζεται από κόπωση και οι φυλακές να αναλαμβάνονται από επαρκώς αναπαυμένο και κατάλληλο προσωπικό,
- όποιος εκτελεί καθήκοντα αξιωματικού φυλακής ή μέλους φυλακής πρέπει να έχει τουλάχιστον 10 ώρες ανάπαυσης σε κάθε περίοδο 24 ωρών,
- οι ώρες ανάπαυσης μπορούν να χωρίζονται το πολύ σε δύο περιόδους, από τις οποίες η μία πρέπει να είναι τουλάχιστον 6 ώρες,
- οι απαιτήσεις αυτές μπορούν να μην τηρούνται σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, γυμνασίου ή άλλων επιτακτικών επιχειρησιακών συνθηκών,
- η περίοδος των 10 ωρών μπορεί να μειωθεί σε όχι λιγότερες από 6 συνεχόμενες ώρες, μόνο εφόσον η μείωση δεν διαρκεί περισσότερο από δύο ημέρες και εξασφαλίζονται τουλάχιστον 70 ώρες ανάπαυσης σε κάθε περίοδο επτά ημερών,
- τα προγράμματα φυλακών πρέπει να αναρτώνται σε εύκολα προσβάσιμο σημείο.

β) Αρχή, σύμφωνα με τον Κώδικα Ασφαλούς Διαχείρισης (ΚΑΔ), είναι η Κυβέρνηση του κράτους του οποίου τη σημαία δικαιούται να φέρει το πλοίο.

Γ2.

α) Έξι περιοχές όπου εμφανίζεται το φαινόμενο της πειρατείας κατά τον 21ο αιώνα είναι:

- η περιοχή της Ινδονησίας,
- η περιοχή των Φιλιππίνων,
- η Ερυθρά Θάλασσα,
- ο κόλπος του Άντεν και το Κέρασ της Αφρικής,
- ο κόλπος της Γουινέας, ανοικτά της Νιγηρίας,
- η θαλάσσια περιοχή ανοικτά της Κολομβίας και της Βενεζουέλας.

β) Η βασική διαφορά είναι ο σκοπός: η τρομοκρατική πράξη γίνεται για πολιτικούς λόγους, ενώ η πειρατεία αποβλέπει κυρίως στην απόκτηση χρημάτων ή/και στην αρπαγή ή δέσμευση στοιχείων του πλοίου.

ΘΕΜΑ Δ

Δ1.

α) Αντιστοίχιση παραβάσεων:

Παράβαση	Διεθνής σύμβαση / νομοθεσία
i	STCW 1995 – διατάξεις για καταλληλότητα προς άσκηση καθηκόντων και ελάχιστες ώρες ανάπαυσης. Ο Α/Φ είχε μόνο 2 ώρες ανάπαυσης πριν αναλάβει νέα φυλακή.
ii	OPA 90 (Oil Pollution Act 1990) – απαίτηση διπλού κύτους (D/H) για τα υπόχρεα δεξαμενόπλοια.
iii	SOLAS, Κεφάλαιο II-2 – διατάξεις για κεντρικό σημείο/κέντρο ασφαλείας στα επιβατηγά πλοία.
iv	Κώδικας Ασφαλούς Διαχείρισης (ISM/ΚΑΔ), στο πλαίσιο της SOLAS – υποχρέωση καθιέρωσης διαδικασιών για την ασφαλή λειτουργία του πλοίου και την πρόληψη της ρύπανσης.

β) Το πλοίο δεν συμμορφώνεται με τη Σύμβαση BWB. Ειδικότερα:

- η απουσία εγκεκριμένου σχεδίου διαχείρισης έρματος αποτελεί παράβαση,
- η απουσία Διεθνούς Πιστοποιητικού Διαχείρισης Έρματος αποτελεί παράβαση,
- το Βιβλίο Έρματος δεν τηρείται ορθά, αφού δεν έχει καταχωρηθεί η τελευταία απόρριψη.

Συνεπώς, το γεγονός ότι υπάρχει Βιβλίο Έρματος δεν αρκεί για συμμόρφωση όταν το βιβλίο είναι ελλιπές και λείπουν τα άλλα υποχρεωτικά έγγραφα.

Δ2.

Αξιωματικός Φυλακής (Α/Φ): Παρέλειψε να ειδοποιήσει αμέσως τον Πλοίαρχο όταν η απότομη μεταβολή πορείας του αντιπλέοντος δημιούργησε επικίνδυνη κατάσταση, όπως επιβάλλουν τα καθήκοντα ασφαλούς τήρησης φυλακής.

Πλοίαρχος: Δεν μερίμνησε για την πραγματοποίηση των προβλεπόμενων γυμνασίων εγκατάλειψης πλοίου. Εγκατέλειψε το πλοίο με την πρώτη σωσίβια λέμβο, ενώ οφείλει να παραμένει μέχρι να βεβαιωθεί ότι η παρουσία του είναι πλέον ανώφελη και να εγκαταλείπει τελευταίος. Επιπλέον, η καταχώριση στο ημερολόγιο δεν τον απαλλάσσει από την υποχρέωση σύνταξης της προβλεπόμενης έκθεσης για το έκτακτο συμβάν.

Εταιρεία: Το Σύστημα Ασφαλούς Διαχείρισης (ΣΑΔ) δεν περιείχε σαφείς διαδικασίες για την αντιμετώπιση της έκτακτης ανάγκης. Επίσης, η εταιρεία δεν είχε ορίσει Εξουσιοδοτημένο Πρόσωπο στην Ξηρά (DPA), όπως απαιτεί ο ΚΑΔ.

Πλήρωμα: Οι δύο ναύτες δεν παρουσιάστηκαν στην ορισμένη θέση έκτακτης ανάγκης και εγκατέλειψαν το πλοίο χωρίς διαταγή του Πλοιάρχου. Ο Ναύκληρος δεν είχε αρμοδιότητα να διατάξει εγκατάλειψη.

ΤΕΛΟΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ